

ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра інженерії програмного забезпечення та кібербезпеки

Силабус (SYLLABUS)

Назва дисципліни	<i>Кіберсоціологія / Innovative Cybersociology</i>
	<i>Загальні відомості про дисципліну</i>
Освітній ступінь	магістр
Галузь знання	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	054 Соціологія
Спеціалізація	Діджитал соціологія
Навчальний рік	2024-2025
Семестр	2
Факультет	ФМТП
Курс	1
Група	ФМТП 1-4м
Мова викладання	українська
	<i>Місце дисципліни в освітній програмі</i>
Анотація курсу	<p><i>Метою</i> навчальної дисципліни «Кіберсоціологія» є формування теоретичних знань і придбання практичних умінь і навичок з питань глибинного розуміння соціальної динаміки мережі Інтернет та інших цифрових технологій, вміння розпізнавати різні види віртуальні спільнот, здатність до аналізу та формування перспектив розвитку таких спільнот, їх вплив на реальний світ.</p> <p><i>Завданнями</i> вивчення дисципліни «Кіберсоціологія» є формування у студентів компетенції з аналізу соціальних мереж, вивчення віртуальних спільнот, аналізу утворення та функціонування віртуальних спільнот, включаючи їхній вплив на соціальні відносини, структуру та зміни в суспільстві, розуміння аспектів кібербезпеки та захисту приватності в контексті віртуальних соціальних взаємодій, а також визначення можливих ризиків і стратегій захисту, вивчення впливу новітніх технологій (штучний інтелект, віртуальна реальність тощо) на соціальні процеси та структуру суспільства, розвиток навичок розпізнавання соціальних викликів, що виникають у зв'язку з використанням та розвитком кіберпростору, та обговорення етичних аспектів взаємодії в цифровому середовищі.</p> <p><i>Предметом</i> вивчення дисципліни є принципи взаємодії суспільства та соціальних явищ у віртуальному просторі.</p>
Інформація про викладачів	Токар Володимир Володимирович, доктор економічних наук, професор сайт https://knute.edu.ua/blog/read/?pid=43230&uk E-mail: v.tokar@knute.edu.ua
Освітня програма	Діджитал соціологія
Перелік фахових компетентностей	<p><u>Загальні компетентності за освітньою програмою</u></p> <p>ЗК03. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>ЗК04. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p>

	<p>СК02. Здатність виявляти, діагностувати та інтерпретувати соціальні проблеми українського суспільства та світової спільноти.</p> <p>СК06. Здатність дотримуватися у своїй діяльності норм професійної етики соціолога та керуватися загальнолюдськими цінностями.</p> <p>СК07. Здатність розробляти та оцінювати соціальні проекти і програми. <i>Здійснювати їх ефективний менеджмент.</i></p> <p>СК08. Здатність співпрацювати з європейськими та євроатлантичними інституціями.</p> <p>СК09. <i>Здатність оцінювати і враховувати економічні, соціальні та технологічні чинники, що впливають на сферу професійної діяльності.</i></p> <p>СК11. <i>Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту й відповідні знання у професійній діяльності.</i></p>
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>ПР01. Аналізувати соціальні явища і процеси, використовуючи емпіричні дані та сучасні концепції і теорії соціології.</p> <p>ПР02. Здійснювати діагностику та інтерпретацію соціальних проблем українського суспільства та світової спільноти, причини їхнього виникнення та наслідки.</p> <p>ПР03. Розробляти і реалізовувати соціальні та міждисциплінарні проекти з урахуванням соціальних, економічних, правових, екологічних та інших аспектів суспільного життя.</p> <p>ПР04. Застосовувати наукові знання, соціологічні та статистичні методи, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язування складних задач соціології та суміжних галузей знань.</p> <p>ПР05. Здійснювати пошук, аналізувати та оцінювати необхідну інформацію в науковій літературі, базах даних та інших джерелах.</p> <p>ПР11. Адаптуватися в умовах частотої зміни технологій професійної діяльності, прогнозувати кінцевий результат.</p>
<p>Пререквізити дисципліни</p>	<p>Перед вивченням навчальної дисципліни у студентів мають бути розвинуті наступні компетентності:</p> <p><i>знання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • базові знання з філософських і соціальних дисциплін, що певною мірою впливають на формування теоретичних засад соціально-гуманітарного світогляду здобувачів освіти. <p><i>вміння:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • визначатися в масиві різноманітної інформації, використовувати різні за змістом та світоглядною направленістю наукові праці, підручники, навчальні посібники, історичні джерела; • систематизувати та узагальнювати матеріал; • аргументувати свою точку зору і цивілізовано обстоювати її в дискусіях.

Зміст дисципліни та оцінювання результатів навчання						
Тематичний план	Назва теми	Кількість годин			Форми контролю	
		Усього годин/кредитів	з них			
			лекції	практичні (семінарські) заняття/ МК		самостійна робота студентів
Тема 1. Основні поняття кіберсоціології	27	4	4	19	О, ТЗ, П, СВ	
Тема 2. Віртуальний та реальний світи	27	4	4	19	О, ТЗ, АР, П, Е	
Тема 3. Спільноти у віртуальному світі. Деструктивні культури	27	4	4	19	О, ТЗ, АР, П	
Тема 4. Штучний інтелект як майбутнє віртуального світу	27	4	4	19	О, ТЗ, АР, П, СВ	
Тема 5. Віртуальні ідентичності	27	4	4	19	О, ТЗ, П, СВ	
Тема 6. Соціальні медіа. Онлайн-активізм	28	4	4	20	О, ТЗ, П	
Тема 7. Планування інтернет комунікацій в Інтернет-просторі	28	4	4	20	О, ТЗ, П, АР, СВ	
Тема 8. Інформаційна безпека, кібербезпека та кіберпростір. Віртуальні злочини як соціальне явище	28	4	4	20	О, ТЗ, П, АР	
Тема 9. Конфіденційність і спостереження в Інтернеті. Цифрова нерівність	24	2	2	20	О, П, ТЗ, АР, Е	
Тема 10. Перспективи та прогнозування віртуальних середовищ	27	4	4	19	О, П, ТЗ, АР, Е	
Разом:	270/9	38	38	194		
Підсумковий контроль – екзамен						
Структура навантаження студентів	Дисципліна розрахована на 180 годин, 6 кредитів за ЄКТС. Зокрема: лекції – 28 год., практичні заняття – 28 год., самостійна робота – 124 год. Формою підсумкової атестації є екзамен.					
Форми контролю	О – опитування; ТЗ – виконання творчого завдання; П – презентація проекту; СВ – вирішення ситуаційної вправи; АР – виконання аналітичної роботи; КС – участь у круглому столі; ДГ – участь у діловій грі; МС – участь у моделюванні ситуацій; Д – підготовка дайджесту; Т – тестування; Е – підготовка есе; РГ – участь у рольовій грі; ККР – комплексна контрольна робота.					
Список рекомендованих джерел	<p style="text-align: center;">Основний та інтернет-ресурси:</p> <ol style="list-style-type: none"> Горпинич О.В., Москаленко Л.М. Соціологія Інтернету: навчальний посібник. Київ: Державний університет телекомунікацій, 2019 Безпека інформаційних систем: навч. посіб. / В. І. Пашорін, Ю. В. Костюк. – Київ: Держ. торг.-екон. ун-т, 2022. – 376 с. 					

	<ol style="list-style-type: none"> 3. М. Л. Ковальчук, Ю. О. Ушенко, Д. І. Угрин Методи та системи штучного інтелекту. Навчальний посібник. – Чернівці: Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича, 2022. – 318 с. 4. Соціологія Інтернету – Режим доступу: http://elbib.in.ua/sotsiologiya-internetu-pidruchnik-online.html 5. Онлайн-курс «Основи AI» - Режим доступу: https://google-ads.brandlive.com/AI-basics-by-Google/uk/home 6. Електронний журнал «Кіберсоціологія» - Режим доступу: https://www.cybersociology.com/ 7. Блог «Цифрова соціологія» (Digital Sociology) - Режим доступу: https://digitalsociology.org.uk/blog/ 8. Генерація текстів: перевіряємо прогрес AI-моделі від GPT до ChatGPT. - Режим доступу: https://dou.ua/forums/topic/41509/ 9. How Colors Influence People: The Psychology Of Color In Business Marketing. Електронний ресурс. - Режим доступу: https://www.digitalinformationworld.com/2013/08/how-colors-influence-people-psychology.html#postimages-2 10. CCPA. California Consumer Privacy Act (2018). - Режим доступу: https://oag.ca.gov/privacy/ccpa 11. Regulation (EU) 2016/679 of the European Parliament and of the Council of 27 April 2016 on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data, and repealing Directive 95/46/EC (General Data Protection Regulation) (Text with EEA relevance). - Режим доступу: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32016R0679
	<i>Політика дисципліни</i>
Організація навчання	<p>Відвідування лекційних та практичних занять з дисципліни є обов'язковим для всіх студентів.</p> <p>Підсумкова модульна оцінка за семестр є сумою оцінок, отриманих студентом за виконання завдань аудиторної, самостійної роботи та модульного контролю.</p> <p>Максимальна модульна оцінка становить – 100 балів.</p> <p>Максимальна екзаменаційна оцінка є результатом виконання завдань екзаменаційного білету та становить – 100 балів.</p> <p>Підсумкова оцінка з дисципліни обчислюється як середньоарифметичне між підсумковою модульною та екзаменаційною оцінками.</p> <p>Здобувач освіти, який отримав підсумкову модульну оцінку менше ніж 20 балів, при будь якій екзаменаційній оцінці не може отримати задовільну підсумкову оцінку з дисципліни.</p> <p>Здобувач освіти може ліквідувати академічну заборгованість під час додаткової сесії.</p>
Відпрацювання пропусків занять	<p>Здобувач освіти, який пропустив практичне заняття, самостійно вивчає матеріал, готує завдання винесене на практичне заняття (відповідно до робочої програми дисципліни) та складає його викладачу в усній, або письмовій формі.</p>
Академічна доброчесність	<p>Дотримання положень «Етичного кодексу здобувача вищої освіти ДТЕУ».</p> <p>Доступне за посиланням: https://knute.edu.ua/file/MjkwMjQ=/2f42448f6b7e32f087ea61c101eeefb2.pdf</p>